

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno med prazniki. — Inserati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din; notice, poslane, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din. za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Zadnji obupni napori gg. Korošca in Vukičevića

Grožnja radičevcem z obznano. — Radičev poziv ministrskemu predsedniku. — Dr. Korošec skuša v Beogradu popraviti tujsko polomijo. — Blamirani »Slovenec«.

Beograd, 26. avgusta. Pri svoji agitacijski turneji po Liki in Primorju ter v Bosni si je g. Vukičević zlasti prizadeval, da bi vplival na radičevce, o katerih se je izjavil, da ima proti njim na razpolago dovolj materiala, da lahko nastopi z vso strogostjo zakona. Zato objavlja g. Radič v včerajšnjem »Narodnem Valu« javen poziv na ministrskega predsednika, naj v teku treh dni te svoje dokazke za ilegalno postopanje in delovanje SHS objavi in uvede sodno postopanje, s katerim je pretil na svoji brezuspešni agitacijski turneji.

Nikdo ne verjame, da bi se g. Vukičević temu pozivu g. Radiča odzval. Veliko in mučno pozornost pa je v zvezi s tem vzbudila pisava ljubljanskega »Slovenca«, ki že piše o »odločnih ukrepih« proti radičevcem in pletira za uporabo zakona o zaščiti države, češ, da je možno na podlagi zbranega materiala nastopiti proti njim po tem zakonu, ker je njihova akcija enaka organiziranemu terorizmu.

V opozicijskih krogih se smatra, da je to zadnji poskus gg. Vukičevića in Korošca, da se vzdržita na krmilu in rešita najhujšega poloma pri volitvah, ker je vedno bolj jasno, da je rodil blejski pakt baš nasprotno rezultate, kakor pa sta računala gg. Vukičević in Korošec. Ta pakt ni imel nikake privlačne sile, pač pa so nepremišljene izjave dr. Korošca pokvarile gospodu Vukičeviću vse šance v južnih pokrajinah, neprestani demantji Koroševih izjav in govorov pa so tudi v Slo-

veniji povzročili med klerikalnimi volilci veliko nezaupanje. Šance »bodoče« Vukičević-Koroševce vlade radi tega stalno padajo in g. Davidović je v svojem včerajšnjem govoru naglasil, da bo g. Vukičevića dne 11. septembra odnesel veter in z njim vred njegovega intimnega zaveznika g. Korošca.

Včeraj je prišel v Beograd dr. Korošec. V političnih krogih se domneva, da je prišel v glavnem radi tega, da skuša ublažiti mučen utis, ki so ga napravile njegove izjave na shodu v Ptuj. Da pa bi si vsaj pred svojimi volilci ohranil svojo dosedanje politično reputacijo, se dr. Korošec baje poteguje za to, da bi bil imenovan za člana jugoslovanske delegacije na jesenskem zasedanju Društva narodov.

Izgleda pa, da v zunanem ministstvu takim načrtom g. Korošca niso nič preveč naklonjeni, zlasti ne po njegovih tujstkih objavah, ki so povzročile jugoslovanskim diplomatom mnogo preglav. Značilno je, da je bil istočasno, ko je došel dr. Korošec v Beograd, objavljen uradni demantji ministrskega predsednika vseh Koroševih izjav v Ptuj. (Današnji »Slovenec« se skuša tej blamaži svojega političnega šefa izogniti enostavno na ta način, da vse taji. Dejstvo pa je, da so demantji, o katerem je poročal naš list že včeraj, objavili tudi današnji dopolnanski klerikalni listi in vsi begradski listi, in da torej ni bil »skovan« v uredništvu »Slovenskega Naroda«, kakor danes drzno trdi »Slovenec«. Op. ur.)

Poveličevanje Sacca in Vanzettija

Oblasti so naposled dovolile javen pogreb njunih trupel. — Procesije v mrtvašnico. — Evropska turneja z Vanzettijevim pepelom. — Demonstracije se še nadaljujejo.

— Boston, 26. avgusta. Po daljšem oklepanju so ameriške oblasti dovolile, da se vrši slovesen pogreb Sacca in Vanzettija. Trupli bosta v nedeljo v svečanem sprejedu prepeljani v krematorij in vpepeljeni. Istočasno se bodo vršile po vseh večjih mestih žalne manifestacije. Oblasti so odredile obsežne varnostne mere in bodo vsa zborovanja obdana z vojaškimi in policijskimi kordoni. Sestra Vanzettija je izjavila novinarjem, da bo pepel svojega brata odnesla s seboj v Evropo. Potovala bo preko Londona, Pariza in Berlina v Italijo, kjer bo položen pepel v domači občini v grobnico, ki bo zgrajena posebej v ta namen.

— Boston, 26. avgusta. Sinoči je 30 redarjev prepelejalo trupli Sacca in Vanzettija v mrtvašnico pokopališča v italijanskem predmestju. Trupli bosta tam položeni na mrtvaški oder, kjer ostaneta do nedelje, ko bosta vpepeljeni v centralnem krematoriju. V mrtvašnico romajo cele procesije delavcev. Pred krstami se odigravalo pretresljivi prizori. Moški in ženske poljubujejo mrtva tovariša in neprestano se razlega iz mrtvašnice pretresljiv jok. Neko žensko, ki je hotela na pokrov krste pri-

lepiti lepak, v katerem se napada ameriška justica, je policija aretirala.

— Pariz, 26. avgusta. Danes so se morali zagovarjati pred pariškim sodiščem četiri aretiranci, ki so bili prijeti ob priliki zadnjih krvavih nemirov. Osemnajst obtožencev, med katerimi so tudi tri ženske, je bilo obsojenih na zaporno kazen dveh tednov do šestih mesecev. Ostali pridejo pred sodišče jutri. Med obsojenci je največ komunistov.

Na bulvarjih so se tudi včeraj ponovili izgredivi. Demonstrantje so znova napadli hotele in kavarne, kjer so domnevali Američane. Med Američani je nastala prava panika. Včeraj in danes so skoraj vsi inozemski vlaki prenatrpani. Več tisoč Američanov je že odpotovalo iz Pariza, ker se boje nadaljnjih nemirov. Deloma so odšli v francoska kopališča, kjer doslej še ni prišlo do izgredivov, deloma pa se vračajo v domovino. Ameriško poslanstvo in ameriški konzulat sta še vedno obdana od močnega policijskega kordona.

— Hamburg, 26. avgusta. Včeraj so se vršile zopet velike demonstracije radi justifikacije Sacca in Vanzettija. Pri spopadih je bilo več oseb težko ranjenih. Policija je izvršila številne aretacije.

ni storila ničesar, da vladajočo krizo omili in ki ponovno poziva ministrskega predsednika, da se čim prej odzove pozivu finančnega odbora in poda svoje poročilo.

Finančni odbor je nato pričel razpravo o predlogu prometnega ministra glede popravila voznega parka. Po referatu pomočnika prometnega ministra g. Popoviča je odbor soglasno odobril predlog. Seja je bila nato zaključena.

Katastrofalen potres na daljnem vzhodu

— Tokio, 26. avgusta. V severni Japonski in na vzhodni obali je bil sinoči strahovit potres, ki je porušil mnogo vasi. Vse zveze s prizadetimi pokrajinami so prekinjene. Kolikor se je moglo doslej ugotoviti, sta najhujše prizadeti pokrajini Formosa in Taisan. Letalci, ki so bili poslani kot izvidniki, poročajo, da je porušeni mnogo hiš. Doslej so ugotovili nad 40 mrtvih in več sto ranjenih. Vlada je odredila rešilno akcijo in odposlala v prizadete kraje s pomočjo letal večjo količino sanitetnega materiala in tehničnega esbja, da vzpostavi telefonske in brezžične zveze.

Zopet nov zagoneten napad na kočevsko poštno ambulanco

Izginilo je okrog 180.000 Din državnega denarja

V kočevski poštni ambulanci sinočnega dolenjskega vlaka so našli službojučega uradnika nezvestnega in zvezanega. — Zmanjkalo je 180.000 Din. — Kako slika ambulančni uradnik roparski napad.

Ljubljana, 26. avgusta.

V razdobju poldruga leta so se na dolenjski železniški progi izvršili trije roparski napadi na kočevski ambulančni voz, ki je še vedno prav starega sistema. Lansko leto, 10. februarja je bil izvršen prvi roparski napad med Predosljami in Grosupljem. Takrat je postal žrtev napada poduradnik g. Fran Kalan. Ropar je vdrl v ambulančni voz, udaril Kalana močno po glavi, ga zvezal in nato vzel pet denarnih vreč s 378.000 Din gotovine. Ropar je po storjenem činu izginil v temi. Ker ni bilo mogoče najti nikakih sledov za njim, je državno pravdnštvo obtožilo Frana Kalana, češ da je rop samo fingiral. Pred poroto pa je dokazal svojo nedolžnost in bil oproščen.

Sredi meseca oktobra je sledil drugi, toda samo poskusni napad na poštno ambulanco pri Smarju-Sapu. Takrat so sprejeli roparja prepodili: zbežal je po njivah in izginil.

Zadnji čas so se raznesle govorice, da so prišli na sled roparju, ki je napadel poduradnika Kalana. Našli so bili namreč poštne vrečice, v kateri se je nahajal del uropane svote. Neki kmečki fant iz Čušperka je, kakor je pozneje sam izpovedal, lansko spomlad, »ko so fižol sadili na njivi«, v bližini mesta, kjer se je izvršil roparski napad, našel vrečico, v kateri je bil en bankovec za 1000 Din, toda že zelo izpran. Fant je vrečico skril, a vedela je za njo tudi njegova sestra. Ko sta se zadnji čas nekaj sprla, je sestra brata naznanila orožnikom in proti njemu teče sedaj pri delženem sodišču preiskava radi prikrivanja najdenih stvari.

Sinočni roparski napad.

Snoči se je po prihodu dolenjskega vlaka po glavnem kolodvoru in tudi po mestu raznesla vest, da je bil izvršen nov roparski napad na kočevsko poštno ambulanco in da je ropar odnesel 250.000 Din. Danes se je vest naglo razširila po vsem mestu in je vzbudila zlasti v železničarskih in poštinih krogih veliko senzacijo. O dogodku smo mogli doslej doznati lele podrobnosti.

Dolenjski vlak, ki navadno prihaja v Ljubljano ob 21.33, je sinoči privozil na glavni kolodvor s 15-minutno zamudo. Na glavnem kolodvoru zaposlena poštna uslužbenca gg. Fran Martinšek in Jože Žnidaršič sta peljala k vlaku vozček, da bi nani naložila pošne pakete in druge pošiljke. Ko sta šla mimo kočevskega vlaka, sta začela nenkrat v poštnej ambulanči težko stokanje in hropenje. Opazila sta tudi, da je bila v glavnem delu ambulanče luč privita, dočim je v odseku za kartiranje pravilno gorela. Postala sta pozorna in iz previdnosti takoj obvestila na peronu službojučega višjega stražnika g. Žizmonda in policijskega agenta g. Savla. Ta dva sta odšla k ambulanči in jo odprla. Glavna vrata ambulanče so bila samo priprta. V odseku za kartiranje sta našla na tleh spremljevalca poštne ambulanče, poduradnika g. Frana Bratuša, močno

zvezanega na nogah in rokah,

čez glavo pa je imel potegnjeno vrečo, ki je bila okoli vratu zadržana. Prvotno so mislili, da je Bratuš zadušjen in so zato poklicali rešilno postajo, ki pa ni stopila v funkcijo. Ko so Bratušu vrečo potegnili z glave, so videli, da je imel z belim robcem zavezane tudi oči, usta pa zamašena s cunjjo.

Ko je prišel Bratuš k zavesti, je začel v zmedenih in pretrganih stavkih pripovedovati navzočim, kaj se mu je med vožnjo pripetilo. Po njegovi izjavi je nenadoma stopil pred njega v oddelek za kartiranje, ko je vlak vozil skozi predor pred Škofeljo, neznan

maskiran človek,

srednje velike postave, na glavi sivo športno čepico z dolgim ščitnikom. Obraz je imel zakrit s sivo krinko odnosa sivilom blagom, obličje pa je bil v dolgo žensko »kiklo«, kar je napadeni pozneje popravil v sivo haljo, kakor jih nosijo uslužbenci po pisarnah in trgovinah. Govoril je neko srbohrvatsko mešanico. Stopil je pred njega, ki je ravno sortirjal pošto za Ljubljano. Zakričal je nad njim: »Šuti! Drugače si...«

Naperil je nanj revolver. Bratuš se je revidirano prestrašil in vstal s sedeža. Ropar je planil na njega in mu zamašil usta, nato zavezal z robcem oči, zvezal mu roke, ga vrzel za tla in mu zvezal še noge.

Ropar je nato opravil svoj posel nemoteno in neovirano, Bratuš pa ni mogel nikogar poklicati na pomoč. Tudi ni mogel videti, kdaj je ropar izginil iz ambulanče. Misli, da že v Škofelji, ni pa izključeno, da šele na Laverici, ali celo na Dolenjskem kolodvoru. Kočevska poštna ambulanca sprejema namreč pošto samo od Kočevja do Grosuplja, od tu dalje pa ne posluje več.

Dolgotrajno zasliševanje Bratuša.

Policijski agent in stražnik sta takoj obvestila policijo in poštno upravo o dogodku in izpovedih g. Bratuša. Na glavni kolodvor so prispeli direktor poštne direkcije g. Alojzij Gregorič, inspektor Vlad. Kos in poštni sekretar dr. Kurbus. Od policije so bili navzoči pol. nadzornik Fran Zajdel, dalje nadzornik Fran Podreberšek in vsi v Ljubljani navzoči detektivci. Prišli so s preiskavo najprej pri ambulanči, ki so jo pozneje plombarili, nato pa so na kolodvorski policijski ekspozituri dolgo zasliševali poduradnika Frana Bratuša. Zasliševanje je trajalo od sinoči 22. do danes 6. jutraj. Med zasliševanjem je Bratuš mestoma jokal in bil popolnoma obupal. Poštna komisija je polagala največjo važnost v to, da se ugotovi dejanski stan v ambulanči in da se je dognala bilanca poštinih denarnih pisem in pošilk. Vsa denarna pisma so bila nedotaknjena. Pač pa je iz vreč, v kateri so odvodni denarni paketi pošt ob kočevski progi za ljubljansko glavno poštno blagajno,

izginilo 180.000 Din.

Detektivci so med tem časom strogo pazili na kretanje vseh onih oseb, ki so bile v službenih zvezah z Bratušem. Ta je bil začasno aretiran, dokler ne pride v zadevo več jasnosti.

Danes popoldne je policija nadaljevala preiskavo in poizvedbe glede roparja. Policijski nadzornik g. Zajdel se je jutraj z drugimi organi odpejal v Škofljico, da na mestu ugotovi dejanski položaj in ev. sledove za roparjem.

Dopolde je bila na policiji zaslišana tudi Bratuševa žena Marija. Fran Bratuš je star 40 let, ima 21 let službe, poseduje na Vodovodnici cesti malo hišico in je pri pošti in upravi kvalificiran najbolje kot marljiv, vreden in točen uradnik.

Zasedanje medparlamentarne unije

— Pariz, 25. avgusta. Danes bo otvorjeno zasedanje interparlamentarne unije. Večina delegatov je dospela že tekom včerajšnjega dne. Včeraj popoldne je priredil predsednik francoske zbornice Doumère na čast inozemskim gostom jutri, pri katerem je tajnik interparlamentarne unije Langes v svojem nagovoru naglasil, da bo posvečeno tokratno zasedanje v glavnem ugotovitvi ideje mednarodnih razsodišč in odstranitvi osebnih konfliktov med volilnimi državnimi politiki. Poročilo o delovanju unije v minulemu letu naglašja, da je locarska politika v preteklem letu lepo napredovala in v znatni meri pripomogla k odstranitvi napetosti med poedinimi državami. Med vzroki vladajoče gospodarske krize navaja poročilo dejstvo, da uživa Rusija nekako izjemno stališče ter da zavzema tudi napram Društvu narodov odklonilno stališče. Ena najtežjih posledic vojne je dejstvo, da se gospodarski center vedno bolj umika iz Evrope in prenaša v Ameriko. Poročilo govori nadalje o krizi parlamenta, ki se izraža v stremljenju po diktaturi po vzoru sovjetske Rusije in italijanske fašizma, naglašja pa, da se bo s tem problemom bavilo obširnejše šele prihodnje zasedanje interparlamentarne unije.

— Pariz, 26. avgusta. Pri otvoritvi zasedanja interparlamentarne unije je imel nagovor tudi predsednik nemške delegacije dr. Löbe, ki je v svojem govoru naglasil, da bi bilo primerno, da bi lepim besedam Francije sledila tudi dejanja in Francija naj bi ob tej priliki svečano izjavila, da 1. januarja prihodnjega leta ne bo več nobene francoskega vojaka na nemškem ozemlju. Na današnji seji je odgovoril na to izjavo francoski delegat de Jovenel, ki je naglasil, da je okupacija Porenja edina garancija za stabilizacijo vzhodne Evrope. Dočim je v zapadni Evropi po vojni ostal status quo in so se izvedle le potrebne korekture meje, je vzhodna Evropa po-

polnoma spremenjena in nikdo ne more jamčiti, da ne pride danes ali jutri do spremembe, ki bi ne bila v interesu evropskega mira. Francija pa nikakor ne namerava vezati svoje usode na usodo drugih in zato mora sama skrbeti za primerne garancije.

RAZPUST IRSKEGA PARLAMENTA

— Dublin, 26. avgusta. Irski parlament je bil danes razpuščen. Razpust se motivira s tem, da parlament ni nudil dovoljne garancije za stabilnost vlade in njeno deložnost. Nove volitve so razpisane za dne 3. septembra, novoizvoljeni parlament pa se sestane 11. oktobra. Volilni boj bo kljub kratki dobi zelo oster, ker bodo zlasti irski republikanci storili vse, da si zagotovijo zmago in s tem primerno večino, da lahko neodvisno od ostalih parlamentarnih skupin sestavijo vlado.

NALIVI V NEMČIJI

— Berlin, 26. avgusta. V Berlinu in južni Nemčiji vladajo tekom zadnjih 24 ur neprestani nalivi, ki so povzročili v mestu na več krajih poplave. Letališče in vse dovozne ceste so pod vodo, tako da je zračni promet skoraj nemogoč, ker letala le s težavo pristajajo. V mestu so morali več ulic popolnoma zapreti, ker so bile pod vodo, ki je vdrla v kleti, trgovine in druge lokale. Tudi iz ostalih pokrajin Nemčije poročajo o katastrofalnem deževju, ki zlasti v Pomeranskem ogrožajo letošnjo žetev.

MEDNARODNA NOVINARSKA KONFERENCA

— Ženeva, 26. avgusta. Mednarodna novinarska konferenca, ki je bila sklicana od tajništva Društva narodov, je na svoji včerajšnji seji razpravljala o zaščiti avtorskih pravic časopisnih vest. Tozadevni načrt, ki naj služi za zakonodajo vseh držav, včlanjenih v društvo narodov, je izdelala tiskovna akcija tajništva društva narodov. Osnutek je bil izročen v pretes posebni komisiji strokovnjakov, ki bo stavila primerne predloge.

KRVAVA JUSTICA V RUSIJI

— Moskva, 26. avgusta. Justifikacije so se vedno na dnevnem redu. Včeraj sta bila justificirana bivši general Anenkov in njegov generalštabni šef Denisov, ki sta se »rnila šele lansko leto v Rusijo, ko je sovjetska vlada razglasila, da dovoli svojoeden povratek vsem bivšim ruskim beguncem. Oba sta stopila takoj v službo sovjetske vlade, a sta bila kmalu nato obsojena radi svojega delovanja pod carističnim režimom na smrt. Izvršni odbor je pomislil na ed-klonil.

Streliš porušila hišo v Vodmatu

Danes popoldne je bil nad mestom in okolico močan naliv. Že popoldne so se pojavljali nalivi, toda brez grmenja in bliskanja. Med opoldanskim nalivom je začelo tudi grmeti in bliskati. V Udmatu je strela udarila v hišo g. Frana Ogrina, poslovodje pri tvrdki Gorec. Streliš je imela naravnost katastrofalen učinek. Razdrila je vso streho; opeka je letela v kosih daleč na okrog, v notranjščini hiše pa je streliš povzročila tako razjedanje, da je hiša skoro popolnoma porušena. G. Ogrin si je zgradil svoj lastni dom šele lansko leto v Ribniški ulici.

Človeških žrtev ni bilo. Ga. A. Ogrin je kuhala kosilo v kuhinji in poleg nje se je igral petletni sinček Dušan. Puh strele je bil tako silen, da je odtrgal kuhinjska vrata in jih vrzel na gospo in dečka, ki pa sta ostala nepoškodovana. Škoda znaša na stavbi 40 do 50.000 Din.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: (v oklepajih zaključki) Berlin 13.535—13.515 (13.4), Curih 1093.50—1096.50 (1095.—), Dunaj 7.98875 — 8.01875 (8.00375), London 275.85 — 276.65 (276.25), New York 56.60—56.80 (5.70), Pariz 222.75d, Praga 168.15—168.95 (168.55), Milan 308.75—310.75 (309.75).

Efekt: Celjska posojilnica 197, 199, Ljubljanska kreditna 142 d, Merkantilna Kočevje 90 bl, Praštediona 850 d. Kreditni zavod 160 d, Večve 135 d, Ruše 260—270, Kranjska industrijska 335 d, Stavbna 56 d, Sešir 104 d.

Lesni trg: Tendence mirna. Povpraševanje je za trame po kupčevi notj f. v. m. 270 in za testone široke f. v. n. p. 430. Nudijo se suha bukova drva f. v. n. p. po 20 in suha hrastova drva f. v. n. p. po 18. Deželni pridelci: Tendence mirna. Zaključkov ni bilo.

Zagrebške borze danes radi pokvarjene proge nismo prejeli.

INOZEMSKA BORZE.

— Curih: Beograd 9.1375, London 25.2125, New York 518.75, Pariz 20.33, Milan 28.24, Berlin 123.37, Dunaj 73.10, Praga 16.37.

Kandidatna lista Naprednega bloka za občinske volitve v Ljubljani

Danes je bila pri velikem županu vložen za Ljubljanske občinske volitve kot tretja samo kandidatna lista Naprednega bloka z nosilcem dr. Pucem. — Lista je sestavljena tako-le:

I. Kandidati za občinske odbornike:

1. Dr. Puc Dinko, odvetnik, Knafljeva ulica 13.
2. Turk Josip, podjetnik in posestnik, Vidovdanska cesta 1.
3. Likozar Anton, nadučitelj v p., Dolenjska cesta 12.
4. Tavčar Ivan, uradnik Del. zbornice, Sv. Petra cesta 75.
5. Šterk Peter, trgovec, Gallusovo nabrežje 17.
6. Rebek Josip, ključavničarski mojster, Cankarjevo nabrežje.
7. Dr. Bohinjec Joža, zav. uradnik, Miklošičeva cesta 20.
8. Vargazon Ernest, žel. uradnik, Resljeva cesta 31.
9. Rupnik Franc, železn. strojevodja v p., Beethovnova ulica 9.
10. Inž. Bevc Lado, uradn. gradb. direktorije, Emonska cesta 4.
11. Urbančič Karol, trgovec in posestnik, Slomškova 13.
12. Urbančič Karol, uradnik pošt. direktorije, Gregorčičeva ulica 7.
13. Lombar Alojzij, kroj. mojster, Celovška cesta 53.
14. Dr. Klepec Josip, odvetnik, Zrinjskega cesta 7.
15. Zajo Franc, mesar, Ambrožev trg 7.
16. Dacha Ivan, gostilničar in posestnik, Florijanska ulica 33.
17. Pišek Franc, železničar v p., Zavrti 4.
18. Dr. Kropivnik Rudolf, profesor, Vošnjakova ulica 7.
19. Urbančič Valentin, zas. uradnik, Stari trg 9.
20. Ambrožič Josip, mestni učitelj, Gospodarska cesta 14.
21. Lovša Josip, posestnik, Pot na Rakovo jelo 3.
22. Vrbin Ivan, posestnik, Ilovica 19.
23. Mihelič Ivan, električar in posestnik, Lepi pot 12.
24. Potočnik Alojzij, učitelj, Rimska c. 9.
25. Koprivc Ivan, žel. uslužbenec, Černetova ulica 11.
26. Mlakar Rudolf, trgovec, Černetova ulica 248.
27. Rožič Stefan, slikar in pleskar, Mala čolnarska ulica 7.
28. Franz Karel, uradnik, Dunajska c. 29.
29. Pogačnik Drago, stavec, Hradskega vas 34.
30. Pavlič Rado, profesor, Križevniška ulica 7.
31. Dr. Fetič Oton, odvetnik, Dunajska cesta 1.
32. Podpac Rudolf, žel. uradnik, Dunajska cesta 31.
33. Turk Miha, delavec, Tržaška cesta 24.
34. Bizjak Jože, krojaški mojster, Bohoričeva ulica 16.
35. Jeran Franc, profesor, Kolodvorska ulica 22.
36. Sakšida Rudolf, zid. mojster, Poljanska cesta 81.
37. Vchar Ignacij, mizar, Gradaška ul. 12.
38. Sila Anton, trgovec, Sv. Petra cesta 49.
39. Škraba Jakob, kovaški pomočnik, Ižanska cesta 11.
40. Tušar Ferdinand, pek, Medvedova cesta 185.
41. Dr. Plemelj Josip, univerz. profesor, Tavčarjeva ulica 4.
42. Dermelj Ljubo, učitelj, Zaloška cesta 1.
43. Medić Franjo, trgovec, Zrinjskega c. 5.
44. Jermol Josip, žel. prog. mojster, Železnikarjeva ulica 10.
45. Pilc Drago, nadučitelj v p., Zalokarjeva ulica 13.
46. Virant Anton, uslužbenec cestne elektr. železnice, Zaloška cesta 10.
47. Golob Franc, mesar in posestnik, Sv. Jerneja cesta 50.
48. Dr. Kramer Albert, novinar, Knafljeva ulica 5.
49. Jakopič Ivan, knjigovez, Sv. Petra cesta 67.

II. Kandidati za namestnike občinskih odbornikov:

1. Rihter Hinko, trgovec, Rimska cesta 1.
2. Golli Jakob, posetnik, Trnovska ul. 1.
3. Gragič Janko, žel. klepar, Dermotova ulica 26.
4. Krapež Franc, kavarnar, Kongresni trg 1.
5. Hribnik Franc, žel. vpokojenec, Kette-Murnova cesta.
6. Dr. Pestotnik Pavel, profesor, Beethovnova ulica 6.
7. Skubic Ivan, tov. uslužbenec, Sv. Petra nasip 37.
8. Jelenc Luka, ravnatelj meščanske šole v p., Frančiškanska 6.

Hugo Bettauer:

41

Najlepša žena sveta

Bila je že skoraj poldnoč, ko je jezno lajanje psov in pretresljiv krik prekinil veselo razpoloženje gostov. Kriki so se ponavljali, lajanje psov pa je postajalo čimdalje besnejše. Vsi gostje in domačini so hiteli v smeri, od koder je prihajalo lajanje psov. Kmalu so dospeli k visoki železni ograji, ki je ločila park od deželne ceste.

Nasproti pa so jim že prihiteli slugi in na vprašanja izpovedali:

— Nek vagabund je skušal preplezati preko plotu. Bržkone je mislil, da bo sedaj lahko nemoteno malo prebrskal stanovanja. Ni pa računal z našimi volčaki. Se predno je bil v parku, so psi planili po njem in ga res grdo zdelali. Leži brez zavesti in je morda že mrtev.

— Takoj ga odpravite na policijo, tam bodo že ugotovili, kaj je z njim, je naročil Garrick mirno, dočim je neki «yanke» z bikovim vratom v globokem basu izrazil svoje zadovoljstvo nad psi, ki so lizali človeško kri.

— Prav se mu godi. Če bi kdo brez

9. Grčar Lovro, gostilničar, Gasilka c. 15.
10. Strukelj Franc, faktor, Florijanska 33.
11. Kante Matko, okr. šol. nadz. v p., Karlovska cesta 8.
12. Kostanjevec Josip, zas. uradnik, Kavšikova ulica 27.
13. Tigar Josip, knjigovodja, Karlovska cesta 8.
14. Rojc Valentin, tov. uslužbenec, Rimska cesta 5.
15. Igiš Franc, krojač, Pražakova cesta 10.
16. Gregor Anton, žel. uradnik, Ilirska ulica 19.
17. Korbar Avgust, šolski upravitelj v p., Bežigrad VII.
18. Stopar Davorin, bančni uradnik, Celovška cesta 50.
19. Primožič Ferdo, miz. mojster, Švabičeva ulica 2.
20. Janežič Vinko, pošt. uradnik, Stari trg 28.
21. Jug Adalbert, trg. pomočnik, Gregorčičeva ulica 7.
22. Turk Rajko, car. posrednik, Vidovdanska cesta 3.
23. Luznar Miro, pošt. uradnik, Karlovska cesta 18.
24. Gjud Ivan, brivec, Gradaška ulica 18.
25. Kozjek Franc, nadučitelj v p., Pred Škofijo 15.
26. Fon Josip, žel. uslužbenec, Vilharjeva ulica 1.
27. Derenda Franc, industrijec, trgovec in posestnik, Emonska cesta 8.
28. Žitnik Rudolf, kleparski pomočnik, Hradskega vas 39.
29. Orel Ivan, žel. skladiščnik, Zvonarska ulica 11.
30. Dekleva Ivan, pošt. poduradnik v p., Gospodarska cesta 13.
31. Punčuh Mirko, žel. uradnik, Masarykova cesta 1.
32. Boh Anton, pošt. poduradnik, Cojzova cesta 9.
33. Speletič Stefan, slikar, Rimska cesta 16.
34. Plankar Jožef, gostilničar in trgovec, Dolenjska cesta 5.
35. Medica Franc, trgovec, Tržaška cesta 4.
36. Jug Anton, gimnazijski ravnatelj, Aleksandrova cesta 10.
37. Potnik Srečko, trgovec, Metelkova ulica 13.
38. Kisovec Ivan, delovodja, Grajska pl. 1.
39. Cvetko Franc, železničar, Kavšikova cesta 272.
40. Prešeren Rudolf, žel. uradnik, Dalmatinska ulica 3.
41. Jezeršek Franc, faktor, Hradskega vas št. 64.
42. Komar Ivan, zas. uradnik, Kolesijska ulica 8.
43. Dr. Knaflič Vladimir, odvetnik, Nunska ulica 9.
44. Eržen Ignac, uradnik, Gospodarska cesta 13.
45. Berce Andrej, priv. uradnik, Gospodarska cesta 4.
46. Klepec Ivan, usl. nar. gled., Gledališka ulica 7.
47. Dachs Maks, faktor, Florijanska ul. 33.
48. Flerin Ivan, plačilni natak, Sv. Petra cesta 39.
49. Dr. Zerjav Gregor, minister, Vegova ulica 2.

Novice iz Splita

Mizarski in tesarski pomočniki in delavci v Splitu so zagrozili s štrajkom. Na sestanku dne 19. t. m. so sklenili zahtevati od delodajalcev 25% povišek plače, primerno nagrado za preokurno delo in 40-dnevno odpoved. Termin za razgovore je določen na 22. do 27. t. m. V slučaju nesporazuma zapuste delo ob 12. uri istega dne. Ustavitev dela bi pomenila za mesto Split obšutno škodo, ker je danes v gradnji 62 velikih hiš s 700 stanovanji.

Dvorazredna trgovska šola v Splitu se z letošnjim šolskim letom ukine in se ne sprejemajo več učenci v pripravljani razred, s 30. junijem 1929 pa bo popolnoma prenehala. Nadalje pa ostane še v Splitu znana Trgovska akademija s 4 letniki, ki je povzročila krizo obiska Trgovske šole.

Ameriški torpedni rušilci, ki so pripluli v soboto popoldne v našo luko, so prinesli mestu novo življenje. «Suhi» Američani pridno posadajo po naših restavracijah in gostilnah. Policija ima z njimi polno roko dela. Razume se, da ni bilo doslej še nobenega resnega incidenta, pač pa je morala policija že opetovano miriti in tolažiti načehane Američane. Zlata kapljica je omamila že marsikatero, da so ga nesli tovariši s primernim humorjem v nadaljnje lečenje na svojo torpedovko. Snoch je pozval znani splitski bokser Tomić Američane na boks. V gledališki restavraciji se je odigral boks-match v prisotnosti množice ameriških mornarjev. Zmagal je Tomić.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Duhovnik izginil. — Krvava bitka z vlomilci. — Pokvarjena mladina.

V Nišu je te dni razburila prebivalstvo vest, da je nenadoma izginil duhovnik Nikola Ofanski. Dne 8. julija se je odpeljal z avtomobilom iz Kuršumlije v Niš. Od Prokuplja do Niša je potoval z niškim hotelirjem Dušanom Stakićem. V Nišu sta dospela ob 8. zvečer. Ta večer je svečenik sedel pred kavarno «Kralj» in tam našel svojega prijatelja, učitelja Ljubomira Komadina, ki služi kot narednik v Nišu na orožnih vajah. Po kratkem razgovoru sta se učitelj in duhovnik poslovala. Drugo jutro je učitelj povprašal po duhovniku. Kavarnar mu je odgovoril, da ga ni bilo v kavarno in da ni pri njem spal. Da je nenadoma izginil, ni v Nišu nihče opazil, ker so mislili, da se je vrnil v Kuršumlijo. V Kuršumliji so vsi vedeli, da je duhovnik rad in pogosto posecal Niš. Zato se je tamošnji zdravnik Cimbla obrnil na oblasti v Nišu, če je morda Ofanski v mestu. Šele tedaj so oblasti postale pozorne, ker je bilo očitno, da je svečenik skrivnostno izginil. Do sedaj ga niso mogli izslediti. Dne 9. julija so ga še videli v neki niški ulici. Domnevajo, da so ga roparji napadli in ubili, ker je nosil pri sebi vedno dosti denarja.

Včeraj popoldne je bila policija v Varaždinu obveščena, da se nahajata nevarna vlomilca Kovač in Krklec v okolici mesta. Kovač in Krklec sta okradla zagrebškega trgovca Fogina za 75.000 Din. Takoj so razposlali na vse strani patrolje. Ena z nadstražnikom Habekom in dvema redarjema je odšla tudi proti kolodvoru Varaždinske Toplice. Kmalu je došel zagrebški vlak. Nadstražnik je med potniki spoznal zločinca in pozval k sebi ostala dva stražnika, da bi prijeli nevarna vlomilca. Kovač in Krklec se pa na poziv nista hotela udati. Nastala je na kolodvoru pravcata bitka. Krklec je potegnil revolver in streljal na stražnike. Stražnik Karlič se je zgrudil prvi na tla, ranjen v rebra. V borbi se je končno posrečilo zvezati Kovača, Krklec je pa še nadalje streljal in prestrelil leva pljuča tudi nadstražniku. Krklec je nato pobegnil v gozd Golnjak. Oba ranjena stražnika so oddali v varždinsko bolnico. Orožništvo in policija je obkloplila gozd in upa, da bo Krkleca skoro prijela. Pri Kovaču so našli še 21.300 Din.

Pred beograskim porotnim sodiščem se je moralo te dni zagovarjati pet tipičnih predstavnikov povojne mladine

Šolstvo

— Gremijalna šola v Ljubljani. Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča vse svoje člane, da se vrši vpisovanje za I. letnik grem. trgovske šole dne 1. in 2. septembra tl. od 9.—12. ure in do 2 do 5 ure popoldne v gremijalni pisarni. Palača Zbornice, Beethovnova ul. 10. Šolnina za vsakega vajenca znaša 250 Din sprejemnina 25 Din. Po določenem terminu, se vajencev ne bo več sprejemalo v grem. šolo. Vpisovanje za II. in III. letnik se vrši dne 5. septembra tl. od 1 do 3 popoldne v šoli na Ledini, pritličje, levo. Istočasno plača vsak vajenec tudi šolnino v znesku Din 250. Brez vplačane šolnine se ne bo vpisalo nobenega vajenca. Oni vajenci, ki morajo biti izprašani še iz enega ali več predmetov za preteklo šolsko leto, naj se zgledajo dne 6. septembra tl. ob 2. uri popoldne v šoli na Ledini. V času rednega pouka se vajencev ne bo več izpraševalo, in bodo morali razred ponavljati. Začetek rednega pouka na Gremijalni trg. šoli se prične v ponedeljek dne 12. septembra tl. ob 2. uri popoldne na Ledini.

— Glasbena Matica v Ptuj. Vpisovanje gencev se vrši dne 1., 2. in 3. septembra od 9.—12. in 15.—18. ure v ravnateljevi pisarni. Opozarjamo, da se bo vpisovalo samo v teh treh določenih dnevih. Na zakasnele gence se ne bo moglo ozirati. Upoštevalo se bo samo izjemne slučaje. Reden pouk se prične v ponedeljek dne 5. septembra. Poučevali se bodo vsi

zaradi tatvine. To je bila družba drznih tatov, ki sta ji načelovala dva gimnazijca, stara 16 in 18 let. Četudi sta imela razmeroma imovite starše, ki so jima nudili vse potrebno za življenje, jima je bil dom vendar preozek, želja po pustolovčinah in bučno življenje prestolice sta ju zapeljala v zločinstvo. Dom sta zamenjala z ulico, šolo s kinom.

Poleg obeh gimnazijcev Dragoljuba Micovića, učenca 7. razreda, in Milorada Holca, učenca neke privatne gimnazije, so se morali pred sodiščem zagovarjati tudi njihovi tovariši, fotografski pomočnik Milorad Perić, knjigoveški pomočnik Miloš Stepanović in tekstilni delavec Ivan Konić. Vseh pet si je priseglo zvestobo in tudi pred sodiščem niso zavračali krivde drug na drugega, dasi so jo vsi skupaj priznavali.

Svojo novo karijero so pričeli s tem, da so okradli neko kavarniško tumburašico in pevko, ki je stanovala pri materi Miloša Stepanovića. Ko so se dogovarjali, kje naj najprej izvrše tatvino, je Stepanović predlagal, naj to store pri podnajemnici njegove matere. Pevka je vsak večer odhajala v kavarno, kjer je ostajala do zore, ne da bi svojo sobo kdaj zaklenila. Okrasti jo torej ni bilo težko. Svoje stvari je imela spravljene v lesenem kovčegu, ki je bil vedno zaklenjen. 28. maja je Miloš Stepanović ob 9. zvečer prišel v njeno sobo ter postal svojim tovarišem kovčeg skozi okno. Odnegli so ga v stanovanje Milorada Holca, kjer so ga odprli. Našli so v njem polno perila, denarja pa samo 330 Din, ki so si ga bratsko razdelili. Perilo in obleke so vrgli proč, ker za nje niso imele nobene vrednosti.

Potomsi, ker jim je prvo podjetje uspelo, so vendar s sramoto spoznali, da je tatvina lesenega kovčega navadno kavarniške tumburašice otroško podjetje napram vsemu temu, kar so gledali v kinu na platnu in kar so nameravali sami postati. Zato so sklenili, izvršiti kako večjo tatvino.

Domenili so se, da vlomijo v klet nekega trgovca s kolonialnim blagom v Budimski ulici, in res so v noči 20. junija odnesli iz kleti 60 kg masti, hleb sira in še nekatere druge stvari. Ko so skušali ukradeno blago prodati, jih je policija prijela.

Pred beograskim porotnim sodiščem so bili obsojeni Dragoljub Micović, Miloš Stepanović in Milorad Holc na mesec dni zapore zaradi prve tatvine, zaradi druge tatvine pa Milorad Holc in Miloš Stepanović na 6 mesecev zapore, Milorad Perić in Ivan Konić pa na 4 mesece zapore.

instrumenti, solopetje in glasbena teorija, harmonija, kontrapunkt, kompozicija).

— Državna realna gimnazija v Ptuj. V I. razred in novi učenci se bodo vpisovali dne 2. septembra od 8.—10. (izjemoma tudi 1. in 3. sept.). Dosedanji dijaki se bodo vpisovali dne 3. sept. od 10.—11. Za vpis v I. razred je potreben rojstni list (starost do 13 let) in izpričevalo osnovne šole.

Sokol

— Zaključek III. prednajskega tečaja JJS za člane. V nedeljo 28. t. m. se bo zaključil III. prednajskega tečaja JJS, ki se vrši v Ljubljani in ki bo trajal skupaj štiri tedne. Tečaj je pod vodstvom Saveznega načelnika brata Dr. Murnika in mu stoji ob strani brata Tomazič in Stanič ter več predavateljev, priznanih tehničnih in idejnih delavcev. Ob zaključku tečaja in za odhodno bratom tečajnikom, ki jih je vseh 27 iz različnih krajev naše države, napravimo v nedeljo ob lepem vremenu izlet v smeri proti Podutiku, kjer preživimo ves dan v prosti naravi, na zeleni livadi, obdani z lepimi smrekami. Na ta izlet je vabljeno članstvo ljubljanskih in okoliških društev. Zbirališče ob pol 8. pred Narodnim domom, vrnitev v Ljubljano ob 8. zvečer. Na prostoru enodnevnega letovanja bo na razpolago Račič sokolski gošč. Potrebni jedilni pribor za golaš in druge jestvine je treba prinesiti s seboj. Svirala bo prvovrstna harmonika.

— «Sokolci» — list za jugoslovenski sokolski naraščaj prinaša v št. 6—7 tole vse:

bino: I. B.: Sokolstvo in Slovanstvo. — Rudolf Horvat ml.: V šoli slovanstva. Sokolstva. — Z.: V. pokrajinski zlet JSS in otvoritev Sokolskega Tabora v Ljubljani. — Nikola Došenović: Sokolska koronica. — M. J. Tratar: Pojdem na Gorisko. — Hajrudin Čurić: Poletni Sokole! — Hajrudin Čurić: Sokolstvo v očima laika. — M. Ferjan: In vendar živimo... — N. K.: Henrik s Telebanovega. — Niko: Prikazen na grobišču. — Jovan Udić: Sloga (Sokolski igrokaz u 3 čina). — Dopisi. — Glasnik.

— Sokolski pesizlet, spojen z «Gozdno veselico» v neposredni bližini Ljubljane, priredi Jugoslovenski Sokolski Savez v nedeljo dne 28. t. m. kot zaključek in odhodnico udeležencem IV. prednajskega tečaja, na katerega članstvo ljubljanskih in okoliških sokolskih društev in njih rodbine vlijudno vabimo. Zbirališče pred Narodnim domom. Odhod točno ob pol 8. zjutraj, povratek v Ljubljano do 8. ure zvečer. Priporočila se vzeti s seboj nekaj prehrane; na veseliščnem prostoru pa se bo dobil tudi znameniti «Račič gulaš» in na raznju pečena jagnjetina. Skodelico in pribor za gulaš naj vzame vsakdo s seboj, kakor tudi kozarce; za pijačo je preskrbljeno. Krojci vilni. — Zdravo.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Petek, 26. avgusta 1927; katoličani: Jetrja; pravoslavni: 13. avgusta, Maks. isp.

Jutri: Sobota, 27. avgusta 1927; katoličani: Josip; pravoslavni: 14. avgusta, Mihej. DANASJE PRIREDITVE.

Kino Matica: «Knežinja in natak». DEZURNE LEKARNE.

Danes: Sušnik, Marijin trg; Kuralt, Gosposvetska cesta. Jutri: Ramor, Miklošičeva cesta; Trnkoczy, Mestni trg.

Sport

Hermes — Slovan 2 : 1 (1 : 0).

Včeraj se je na igrišču SK Ilirije odigral semifinalni tekem za pokal mestne občine. Srečala sta se jubilat Slovan in Hermes. Tekma je končala po lepi napeti tekmi s pičlo zmago Hermesa, ki je na ta način izlivil jublanta iz nadaljnega tekmoovanja ter se kvalificiral za finale za Ilirijo. Za Slovana je izločitev iz nadaljnega tekmoovanja zelo fatalna, no klub temu je moštvo včeraj podalo prav dobro igro in v polju absolutno ni zaostajalo za Hermesom. Šiskarji so bili samo pred golom bolj energični, pa tudi tehnično so imeli svoj plus.

Hermes je dosegel vodstvo že v prvem polčasu po Sveticu, Slovan pa je v drugem po Hirschmannu izenačil. Dve minuti kasneje je Zalokar zabil zmagoosni gol.

Pri Skitirjih je bilo to pot do razporežen napad, dočim je zaledje zadovoljivo rešilo svojo nalogo. Dobro se je zlasti držala ožja obramba, kjer se vedno bolj uveljavljala talentirani Svetic, v Novaku pa je Hermes našel novega in dobrega vratarja.

Slovan je bil Hermesu enakoveren nasprotnik, njegov napad na nima zadostne prodornosti ter mu tudi manjka skupna igra. Obšutno je bilo pomanjkanje Volkara med krilci, dočim je Čak v obrambi igral prvovrstno vlogo.

Sodil je g. Vodišek deloma v škodo Hermesa.

— Službeno iz LHP. Poziva se ASK Primorje, da najkasneje do sobote 27. t. m. poravnava svoje obveznosti (2 obroka) in sicer do 12. ure v roke tajnika (kavarna Evropa). V slučaju, da ne poravnava obveznosti, velja za nadaljnje prve tekme sledeče: ako ne sledi poravnava vsaj tri dni pred pričetkom tekme, velja zabrana preko termina in se šteje tekma za izgubljeno par forait 6:0. V nedeljo 28. t. m. v Ljubljani prv. tekma Ilirija:Primorje, ob 11. na igrišču Ilirije, služba ga. Polakova, sodnik g. Doberlet. V Murski Soboti: Mura : Maribor, sodnik g. Baltesar. Mura ima postaviti 10 rediteljev. Blagajno ima Mura. Pri vseh prv. tekмах se prodajajo podsavezne vstopnice, na kar se opozarjajo vsi klubi. Za prv. tekme v Ljubljani se odreja: k vsem tem tekmah imata ASK Primorje in SK Ilirija postaviti po 3 starejše reditelje, ki se imajo s klubskimi znaki javiti pol ure pred pričetkom tekme služb. odbornikov. V slučaju prestopka globa Din 100.—. Glede rediteljstva se ne bo za vsako tekmo posebej opozarjalo. — Tajnik.

— Pričetek prvenstvenih tekem na Dunaju. V nedeljo se prične na Dunaju prvenstvene tekme jesenske sezone. Nasproti si stoji klubi Admira — Hakoah, Rapid — Wacker, Simmering — Hertha, Sportklub — Vienna, Austria — BAC in Slovan — FAC. WAC je prost in igra v Beogradu proti Jugoslaviji.

— Rolfier, kako si prišel semkaj. Ali me ne poznate? Jaz sem, Franci Lehner. Sedaj se le se je pričelo pripovedovanje in Rolf je poročal, zadovoljno in srečno se smehljajoč, kaj je doživel in kako je prišel v Ameriko.

— Veš, nevzdržno hrepenenje po tebi me je gnalo v svet. Ne bodi huda, vem, da si poročena in najbogatejša in najodličnejša žena na vsem svetu. Toda videti te vendarle smem, kaj ne? Saj to ni nikak zločin! Razen tega pa je na Dunaju zelo slabo, slabše, kakor pa bi ti mogel opisati. Sami reduciranci, brezposelniki, draginja in bankroti, kratko in malo, tako smo sanirani, da je vse skupaj vrag vzel. Hrepenenje, pomanjkanje zaslužka in slabi izgledi v bodočnost, — kratko in malo, nekega dne sem poiskal svoje zadnje kronice, sedel na vlak in se odpeljal v III. razred seveda, v Trst. Tam sem tako dolgo prosil in beračil kapetana parnika «Marta Washington», da me je končno najel za lupljenje krompirja. Spotoma sem se sprijaznil z mornarji, ki sem jih zastopal slikal, oni pa so me zato iztihnotali pri prihodu v Ameriko s parnika in mi tako prihranili situacijo, ki bi jih imel, ker seveda nisem imel ameriškega vizuma.

nih in zopet padel v nezavest.

Francin krik so slišali daleč naokoli. Vse je drvelo zopet skupaj, a nikdo si ni znal raztolmačiti prizora, ki se jim je nudil.

— Frances, kaj pomeni to? je nerazumno in glasno vprašal Henry, ko je dvigal svojo ženo.

Franci se je zravnila in jokaje odgovorila:

— To je Rolf Hermann — moj tovariš iz mladosti — Fred ga pozna — priden, dober dečko — in sedaj so ga psi tako razmesarili...

Med tem se je Franci zopet popolnoma zavedla, visoko se je zravnila njena postava, njen glas je bil hladen in zapovedljiv:

— Zahtevam, da takoj pokličete zdravnika, moža pa prenesite v eno naših najboljših sob za tuje!

Val mrmranja je preletel skozi množico, senzacija, pritažene opazke, vzkliki začudenja.

Spomin na preteklost, je zlobno pripomnila Lilian Mervil tako glasno, da so morali vsi slišati. Garrick pa je kmalu zopet obvladal situacijo.

— Prijatelj moje žene je, torej je tudi moj prijatelj in moj visoko poštovan gost. Vse drugo bo kmalu pojasnjeno.

Dnevne vesti.

V. Ljubljani, dne 26. avgusta 1927.

— Sprejem bivših avstro-ogrskih častnikov v našo armado. V našo armado so sprejeti v činu rez. poročnika bivši poročnik avstro-ogrške armade Ivan Primožič, v činu rez. podporočnikov Stanislav Stergar, Franjo Fait, Ferdinand Reinprecht, Ivan Pirker, Emil Ror, Josip Viplev, Franjo Kovač, Oton Pfeifer, Anton Müller, Josip Waldner, Matija Wert, Karlo Kerpner in Josip Stolzler, vsi v pehoti; v artileriji so sprejeti v činu rez. podporočnika Josip Kravs in Slavko Kirschner, v ekonomski stroki v činu administr. podporočnika Franjo Zajec in v sanitetni stroki v činu rez. administr. kapetana I. kl. Vinko Janežič.

— Iz državne službe. Imenovan je za arhivskega uradnika pri sreški ekspozituri v Škofji Loki orožniški narednik ljubljanske orožniške čete Fran Vajenčič; premeščen so: vladni tajnik Ivan Bavdek iz Kranja k srezkemu poglavarju v Logatec, srezki komisar dr. Josip Orožen iz Novega mesta k srezkemu poglavarstvu v Kamnik, srezki nadzornik državne varnostne straže Henrik Lotrič iz Celja k oblastnemu poveljstvu državne varnostne straže v Maribor, arhivski uradnik v notranjem ministrstvu Jakob Lebe k velikemu županu v Maribor; v višjo skupino so pomaknjeni arhivski uradniki Rudolf Smerdu pri srezkemu poglavarstvu v Radovljici, Ema Tomazič pri velikem županu v Ljubljani, Kristijan Rožaj in Franjo Stirn pri srezkemu poglavarstvu v Kranju, Anton Rej pri srezkemu poglavarstvu v Ljubljani in Janez Flegar pri velikem županu v Ljubljani; na lastno prošnjo je odpuščen iz državne službe kancelist pri srezkemu poglavarstvu v Murski Soboti Rudolf Rupnik.

— V naše državljanstvo je sprejet ruski emigrant, dnevnikač državnih železnic v Mariboru Nikola Kazakov.

— Otvoritev novih pogodbenih pošt. 1. avgusta je bila otvorjena nova državna pogodbeniška pošta »Sent Janž na Dravskem polju«, ki ima tačas vsak dan zvezo s pošto Rače. Istega dne je bila otvorjena nova državna pogodbeniška pošta Prečna pri Novem mestu, ki ima redno vsakodnevno zvezo z Novim mestom.

— Imenovanja v poštne službi. Minister pošte in brzojav je v ponedeljek 22. t. m. na Bledu predložil kralju v podpis velik ukaz glede imenovanja in napred. pošt. uradnikov pri raznih direkcijah in v poštne ministristvu. Pri poštni direkciji v Ljubljani sta imenovana Janko Tavžes za sekretarja in Fran Ferjančič za računsko blagajniškega uradnika. V poštne ministristvu je med drugim imenovan za sekretarja II. kat. 2. skupine Lovro Perkovič, pri beogradski direkciji pa sta imenovana: višji kontrolor Simon Benko za šefa sekcije in sekretar Franjo Bonač ravno tako za šefa sekcije. Za upravnika glavnega telefona v Beogradu je imenovan Josip Štoka, Tržčanin in za sekretarja pri skupljanski direkciji Franjo Bartol.

— Novice z Bleda. Po odhodu ministrskega predsednika g. Vukičevića in zunanjega ministra g. dr. Marinkovića so prenehale politične javljence v Suvoboru. Na Bledu se nahajajo še nekateri politiki, ki živahno komentirajo zadnje volilne govore ministrskega predsednika in drugih vodilnih politikov. Politične javljence so sedaj zelo redke. Kralj je sprejel v daljši avdienci demokratskega poslanca Andrijo Radoviča, ki je kralju poročal o težkem gospodarskem položaju Črne gore. Tam že tri meseca ni bilo dežja in zdaj preti lakota.

— Razdelitev železniškega materiala Avstroogrske. Z Dunaja je pred dnevi prišel v Beograd inšpektor prometnega ministristva dr. Vončina, ki je zastopal našo državo na seljah reparacijske komisije, katera je končno razdelila med interesirane države železniški material bivše Avstroogrske. Dr. Vončina je ministru predložil obširno poročilo. Inšpektor dr. Vončina nastopi zdaj daljši dopust.

— Razvrstitev kopaliskih zdravnikov. Z ozirom na skorajšnji zaključek kopaliskih sezon je ministristvo za narodno zdravje izvršilo razvrstitev vseh onih zdravnikov, ki so bili začasno dodeljeni raznim državnim kopalščem. Večina teh zdravnikov bo dodeljena raznim bolnicam.

— Smrt najstarejšega jugoslovanskega novinarja. V Beogradu je v sredo popoldne umrl po daljši bolezni v visoki starosti 85 let eden najstarejših jugoslovanskih novinarjev Ljubomir Bojović. Pokojni je v osemdesetih letih preteklega stoletja ustanovil humanistično-satirični list »Brka«, ki je nepretrgoma izhajal vse do okupacije Beograda po avstriljski vojski l. 1915. Poleg humorističnega lista je začel l. 1892. izdajati »Večernje Novosti«, ki so imele pred vojno velik vpliv na srbsko javnost. Pokojni je zadnja leta po prevaru živel zapuščen in samotarsko. Novinarji ga obhajajo v najboljšem spominu.

— Gostilničarji za redukcijo gostiln. V krogih sarajevskih gostilničarjev vlada velika nezadovoljnost, ker oblasti izdajajo neomejene nove koncesije za otvoritev gostiln. Na letošnji skupščini Zveze gostilničarjev, kavarinarjev in hotelirjev so to postopanje ostro kritizirali. Tajnik je poročal, da je stanje gostilničarjev slabo in da so obremenjeni z velikimi davki. Gostilničarji plačujejo 35 vrst različnih davkov, doklad in taks, nove gostilne pa rastejo na vseh oglih kakor gobe po dežju. Sprejeta je bila resolucija, da oblasti ne smejo izdajati več koncesij, katere so do sedaj izdajali tudi osebam brez kvalifikacije za vodstvo gostilniške obrti. Ugotovilo se je tudi, da je v zadnjih letih poraslo število gostiln samo v Sarajevu za 300. Do leta

1918 je bilo v mestu 180 gostiln, danes jih je pa 500. Sprejet je bil predlog, da se nekaj gostiln reducira in da se zatvorene gostilne ne smejo več otvoriti.

— Razvrstitev absolventov višjih pogoških šol. Prosvedno ministristvo je izvedlo razvrstitev absolventov višjih pogoških šol v Beogradu in Zagrebu. Večina absolventov je že nameščena, le nekaj jih še čaka na namestitve. Absolventi so po večini nameščeni na meščanskih šolah, le nekateri bodo nastavljeni na večjih osnovnih šolah po mestih.

— Gradbena direkcija v Ljubljani opozarja vse interesente na razpis 1. ofertalne licitacije za dovršitev nove zgradbe za pošto na železniški postaji v Beogradu, ki se vrši dne 3. septembra 1927 v računskem odelenju Ministristva za zgradbe v Beogradu. Natančnejši pogoji so razvidni iz razglasa, ki je nabit na uradni deski Gradbene direkcije, Turjaški trg 1/I.

— Jubilej zaslužnega učitelja. 4. septembra bo praznoval upokojeni meščansko-šolski učitelj v Mariboru g. Ivan Krainik 70letnico rojstva. Jubilat je izboren kartograf, ki pa v svoji skromnosti ne sili v javnost. Odličnemu kulturnemu delavcu kljemo: Se na mnoga leta!

— Člani Rockefellerjeve ustanove v Splitu. Včeraj so dospeli v Split delegati znane Rockefellerjeve ustanove, ki se nahajajo na inspekcijskem potovanju po Balkanu. Posetili so Bolgarijo in Rumunijo, sedaj pa posejajo razne kraje naše države in inspicirajo ustanove, ki uživajo podporo te institucije. Predvsem se zanimajo za pobijanje malarije.

— Prvi planinski dom v Dalmaciji. Hrvatsko planinsko društvo v Dalmaciji namerava zgraditi planinsko kočjo na Sitemu, določeno za zavetišče turistov. To bo prvi planinski dom v Dalmaciji. S pripravi se bo pričelo letos, tako, da bo dom do prihodnje pomladi dograjen.

— Angleški oficirji v Sarajevu. Včeraj je dospela v Sarajevo večja skupina angleških oficirjev, ki je posetila razna balkanska bojišča in ki študira razvoj bojev v minulih svetovni vojni na Balkanu. Angleški oficirji ostanejo par dni v Sarajevu, nakar obiščejo razne kraje v Bosni in Hercegovini, potem pa krenejo dalje v Črno goro.

— 2000 let star hip najden v Neretvi. V bližini Mostarja so seljaki pri kopanju neke jame ob Neretvi našli starinski kip. Po mnenju strokovnjakov je ta kip star nad 2000 let. Izkopavaje bodo nadaljevali, kip pa je bil oddan v sarajevski muzej.

— Izseljevanje iz Dalmacije. Danes odputuje iz splitske luke s prekoceanskim parnikom »Wilson« v južno Ameriko zopet več sto dalmatinskih izseljencev, ki gredo v neznanu tujino za zaslužkom, ki jim ga domovina ne more nuditi.

— Aretacije komunistov se nadaljujejo. V okolici Varaždina je orožništvo aretiralo doslej 64 osumljencev, ki so se shajali po raznih gozdnatih in razpravliali o volitvah. Ker so obsojali početje vlade in kritizirali slabo gospodarstvo, so postali sumljivi, da so komunisti, zlasti, ker so prihajali med nje znani voditelji komunistov iz Zagreba in med njimi agitirali. V Varaždinu so aretirali tudi več ognjegascv, tako da se Varaždinci sedaj boje, da bodo ognjegasci odpovedali, če izbruhne kak požar.

— Kmetijska bitka. V Paurmici pri Foči sta se sprla dva kmetja radi koščka zemlje. Preprič je zavzemal vedno večje dimenzije, ker so se sčasoma tudi sosedje razdelili v dva tabora. Včeraj pa sta se skregana seljaka sprla in strela. V pretep so posegli tudi sosedje in tako se je razvila krvava bitka, iz katere so odnesli skoraj vsi pobite glave. Seljak Padović pa je obležal na mestu s številnimi ranami v prsih in na glavi.

— Samomor 70-letnega starca. V Dolcu pri Mostarju je izvršil te dni samomor 70-letni starac Mato Crnić. Bil je brez svojcev, brez kruha in zaslužka ter ga je bržkone beda in pomanjkanje poglalo v smrt.

— Lov za avstriljskimi cesarji je napredoval. Dubrovniška policija, ki je izvedela, da imajo neke v okolici Dubrovnika še vedno zelo v časti bivše avstriljske cesarje. Res je zaplenila celo kopico slik, ki so jih nato zažgali, lastniki pa so dobili primeren pouk.

— Uboj v Čučerju. Poročali smo že, da sta v Dolenjem Čučerju ubila iz političnih razlogov kmeta Micađaj in Rustan sosedu Judevita Talana. Ko sta ubijalca izvedela, da ju bodo aretirali, sta zbežala in se skrila v bližnji vasi. Neki so tudi govorili, da sta odšla v Zagreb, da se sama prijavita oblastim. Orožniki niso lažem nasledili in pridno iskali ubijalca v okolici. In res

so našli Micađaja v Dergidevcu, kjer se je skrival. Kustana pa v Gorenjem Čučerju. Bila sta takoj zaslišana in konfrontirana z množičnimi pričami, ki so vse izpovedale zelo obremenilno za ubijalca, ki priznava, da sta se s pokojnim Talanom prepirala in ga vrgla na cesto, toda zankata, da bi ga mučila in tako poškodovala, da bi umrl. Priče so pa izpovedale baš nasprotno. Micađaj in Rustai sta Talana ubila po sobi, da je njegova glava udarjala ob tla in ga končno vrgla po kamenitih stopnicah na cesto. Pri tem si je Talan zlomil hrbtenico in ni več vstal. Orožniki so aretirali tudi nekaj kmetov. Preiskava se nadaljuje.

Iz Ljubljane

—lj Prihod vestilskih Slovencev v Ljubljano. Danes ob 11. dopoldne je prišlo v Ljubljano s posebnim gorenjskim vlakom nad 600 Slovencev iz Westfalije. Na kolodvoru jih je pričakovala kljub deževnemu vremenu številna množica. Ko so rojaki izstopili, jih je pozdravil v kratkem nagovoru predsednik oblastnega odbora dr. Natlačen, nakar so z godbo na čelu odšli v veliko dvorano hotela »Union«. V dvorani jih je pozdravil v imenu občine ljubljanske vladni komisar g. Mencinger. Nato so naše rojake iz Westfalskega pozdravili še ljubljanski škof dr. Jeglič, veliki župan dr. Vodopivec in drugi. Predsednik pripravljalega odbora dr. Slavčič se je v imenu westfalskih rojakov zahvalil vsem govornikom. Godba je zasvirala »Lepo našo domovino«, nakar so bili vsi gostje pogoščeni.

—lj Stanovanjsko sodišče I. stopnje naznanja, da se bodo prihodnje razprave za dodelitev stanovanj vršile dne 1., 2., 3., 5., 6., 7. in 9. septembra t. l. Razpis 33. stanovanj, ki se bodo nakazovala, je nabit na uradni deski stanovanjskega sodišča — soba št. 6, kjer se vlagajo tudi prošnje za ta stanovanja.

—lj Proslava 100letnice dr. Tomanovega rojstva. V soboto, dne 27. avg. t. l. ob 8. večer proslavi ljubljanska »Edinost«, 100letnico dr. Lovro Tomanovega rojstva. Slavnostni govor bo imel br. Dolje Prešeren. Na sporedu je nekaj deklaracij. Vabljeni so vsi člani in članice! Točnost — Odbor.

—lj Ljubljanska župa Jugoslovanske pevske zveze. V nedeljo, dne 4. septembra t. l. se vrši ob 10. uri zjutraj v dvorani Glasbene Matice sestanek pevovodij in predsednikov oziroma zastopnikov včlanjenih zborov. Želim, da bodo zastopniki vsi zbori, ker so na dnevnem redu važne razprave. Natančneje v okrožnici, ki jo zbori prejmejo v prihodnjih dneh. — Odbor.

—lj Izredno velik eksponat salame bo dičil bogato založeno srečevalo na obrtniški veselici v nedeljo 28. t. m. na vrtu Narodnega doma. 642-n

—lj Male tatvine. Med kopanjem pri elektrčni centrali v Bokavcih je neznan tat ukradel strojevodji Dragi Blumleinu suknjico in več legitimacij. Srečevodja je oškodovan za 400 Din. Zidarski posvečja Matevž Mulej je prijavil, da je neznan tat odnesel podjetju za osuševanje barja tračnice male železnice, vredno 200 Din. Delavcu Konradu Muzolinju je star potepuh med delom na Trnovskem pristanu odnesel 100 Din vreden suknjic.

—lj Neprevidež vožnje. Trgovski sotrudnik Edvin Jerman in delavec v tobačni tovarni Mihael Okorn sta na križišču Bleiweisove in Gosposvetske ceste trčila z enovprežnim vozilom in kolesom. Kolo je bilo poškodovano, Okorn lahko ranjen. Lesni trgovec Mario Buda je z avtom vozil po Langusovi ulici proti Tržaški cesti. Na vozalu je vanj trčil tovarni avto. Budov avtomobil je bil znatno poškodovan. Skodo cenijo na 400 Din.

—lj Drobiz policijske kronike. V policijske zapore sta bila vtakljena dva pesopasčka radi pretepa in izgrede. Prijavljene so tatvine in poverberba 200 Din govine. Kolesarji in vozniki zadnji čas drve po ulicah in povzročajo karambole. Danes so 4 vozniki in kolesarji prijavljeni radi neprevidež vožnje. Ponočniki — 4 po številu — niso dali miru, zato bodo plačali občutno denarno globo.

Iz Maribora

—lj Priključitev občine Krčevina k Vprašanje priključitve okolice občine Krčevina k mestni občini mariborski bo v najkrajšem času rešeno. Mariborska in krčevinska občina sta se izjavili za priključitev tako, da je potrebna le še odobritev višje oblasti. Čim bo tozadevni sklep obeh občin potrjen, se bo vršila slovenska inkorporacija, za kar so priprave že v teku. Upati je, da bodo zgledu krčevinske občine sledile kmalu tudi ostale okolice občine, zlasti Studenci, Pobrežje in Tezno, ki itak tvorijo le še mestno predmestje.

—lj Dvajsetletica Ruške kočje na Pohorju. Dne 8. septembra slavi Ruška kočja, last podravske podružnice SPD, 20letnico svojega obstoja. To je bila prva slovenska postojanka na Pohorju, kamor so vedno bolj silili takratni nemški osvajači. Pri Ruški koči so se zbirali slovenski narodnjaki in sklepali o korakih za obrambo slovenske posesti pred grabežljivim tujcem in Ruška kočja je bila nekaka stražnica za vso Dravsko dolino. Zato je ta jubilej za vse severne Slovence pomemben praznik ni ni dvoma, da se bodo zbrali tega dne na zelenih tratah pri Sv. Aneži vsi nekdanji borci za naše osvoboditve, da na dostojen način praznuje ta pomemben jubilej.

—lj Mariborske ulice zopet oživajo. Mariborske ulice kažejo zadnje dni zopet živahnost. Ljice, mečkanj se vračajo s počitnic, prihajajo pa tudi že dijaki, zlasti oni, ki morajo polagati ponavljalne izpite. In teh letov ni malo. Tudi profesorji, ki imajo notranje upravne opravke, so skoraj že vsi na svojih mestih. Trgovine so večinoma že v znamenju pričetka šolskega leta, izložebe knjigam so založene s šolskimi potrebščinami in povsod je že opazak živahno vzvenje.

Iz Celja

—lj Sokolsko društvo v Celju se udeležilo v nedeljo 28. tm. sokolskega zleta v Sv. Pavlu pri Preboldu. Odhod iz Celja z vlakom ob pol 2. uri.

—lj Glasbena Matica v Celju. Vpisovanje na šoli Glasbene Matice se vrši dne 1. septembra od 8. do 11. ure dopoldne. Reden pouk pa se prične dne 5. septembra.

—lj Deška okoliška osnovna šola. Na okoliški deški osnovni šoli v Celju se prične novo šolsko leto 1927/28 v četrtek, dne 1. septembra ob 8. uri s sveto mašo v župni cerkvi. Vsi učenci in novinci se zbera v stari okoliški šoli v Razlagovi ulici četrte ure pred osmo uro. Po maši se zbera vsi učenci v telovadnici stare okoliške šole, kjer dobe nadaljna navodila. Vsi novinci brez izjeme, ki stanujejo v šolskem okolišu Okoliška Celje in ki bodo do dne 1. septembra t. l. dovršili 6. leto starosti, se morajo, da se izognejo strogi kazni, vpisati po starših ali njih namestnikih isti dan v šolski pisarni stare okoliške šole po maši ali pa naslednjega dva dni, to je 2. in 3. septembra vsakokrat od 8. do 12. ure, ali pa popoldne od 4. do 6. ure.

Saad paša Zarlul.

Borba za osvobodjenje Egipta izpod angleške nadvlade. — Od izgnanca do nekronanega kralja.

V svetovni zgodovini je uživalo do sedaj razmeroma zelo malo orientalskih politikov svetovni sloves. Eden teh redkih mož je bil te dni umrli Saad paša Zarlul (Zaglul je francoski prepis egiptovskega imena), ki si je pridobil poleg svetovnega imena v Evropi tudi velike simpatije, zlasti pri manjših narodih, ki vedo iz lastne izkušnje, kaj pomeni borba za neodvisnost. Zarlul paša je te simpatije v polni meri zaslužil, kajti njegova zasluga je, da je njegova domovina zdaj samostojna, neodvisna kraljevina. Egiptu je hotel priboriti še več, kar se mu pa ni posrečilo. Egipčani ga po pravici nazivajo »oče egiptovskega naroda«, kajti Zarlul paša se v borbi za svobodo Egipta ni strahil nobenih žrtev. Potrpežljivo je prenašal preganjanje in celo izgnanstvo.

Zarlul paša je bil rojen l. 1850 v mali vasi ob izlivu reke Nil. Študiral je na univerzi Ez Azlar, ki jo je dovršil z odliko. Po končani študiji je postal svetovalec apelacijskega sodišča v Egiptu. Angleški upravitelj Egipta lord Cromer je kmalu spoznal njegovo sposobnost in ga je sprejel v prosvedno ministristvo. L. 1912 je prišel Zarlul v nemilost pri egiptovskemu kedu in lord Kitchener ga je na kedufovo prigovarjanje odsvolil iz državne službe. Glavno Zarlulovo delo se je pričelo po svetovni vojni. Ko je Turčija napovedala vojno, je bil takratni egiptovski kedu baš v Carigradu, kjer je ostal del časa. Angleški afonrt proti Turčiji se je poznal tudi v Egiptu. Angleži so si na vse načine prizadevali, da bi se Egipt otrešal nadvlade turškega sultana. Zato je Anglija že v novembru 1914 proglasila, da Egipt ni več odvisen od Turčije, da preidejo pravice turškega sultana v Egiptu na angleškega kralja. V Egiptu je bil imenovan nov sultan. Med vojno pa egiptovska narodna stranka ni mogla uveljaviti svojih zahtev, usmerjenih proti turški in angleški nadvladi. Egipt se je dolgo zanašal na zmago Nemčije in Avstrije v nadi, da mu prinese neodvisnost. Ko se je pa vojna blizala koncu, je tudi Zarlul paša spoznal, da je zmaga nemškega orožja izključena. Zato je usmeril svojo politiko na odkrito borbo proti Angliji. Proglasil je, da ima tudi egiptovski narod po znanih Wilsonovih principih pravico do samoodločbe in da pojde na mirovno konferenco braniti te pravice. Izdal je manifest egiptovskega naroda, v katerem zahteva odpoklic angleške vojske iz Egipta in popolno neodvisnost svoje domovine.

Ta Zarlulov nastop je našel med Egipčani splošno odobravanje. Angležem pa nenadni preokret v Egiptu ni bil po volji in zato so Zarlul pašo med vojnjo v Pariz aretirali in internirali na otoku Malti. Čim se je raznesla vest o aretaciji narodnega voditelja v Egiptu, je nastalo splošno ogorčenje. Začeli so se napadi na Angleže in tuje sploti. Končno je bil upravitelj Egipta general Allenby prisiljen Zarlula izpuustiti in mu dovoliti potovanje v Pariz. Kmalu je postalo jasno, da bo Anglija morala računati z nacionalnim pokretom v Egiptu. Zato je poslala angleška vlada l. 1920 v Egipt tako zvano Millnerjevo komisijo, ki naj bi proučila otdotne razmere in ugotovila, pod kakšnimi pogoji bi se mogla Anglija sporazumeti z egiptovskim narodom, ne da bi njeno gospodarstvo pri tem trpelo. Egipčani angleške komisije niso nič kaj navdušeno sprejeli. Egipt je zahteval popolno neodvisnost. Po dolgotrajnih pogajanjih je bil končno dosežen sporazum z umerjeno egiptovsko stranko pod vodstvom Adly paše. Pogodba je bila skoraj že podpisana, ko je nenkrat nastopil Zarlul paša. Izdal je proglas na svoj narod, v katerem pravi, da Egipt take pogodbe nikoli ne bo priznal, ker Adly paša ne govori v imenu Egipčanov, marveč se pogaja za Angleže tako, da sklepa pogodbo prav za prav angleški kralj s samim seboj. Ta proglas je izzval v Egiptu zopet nemire in Anglija je morala poslati vojaštvo proti demonstrantom. S tem se je položaj bistveno izpremenil in tudi Adly paša je odklonil pogodbo z Anglijo. Pogajanja so se razbila.

Ker so se nemiri v Egiptu nadalje-

vali, je hotel general Allenby odstraniti Zarlul pašo. Toda Zarlul ni hotel zapustiti Egipta prostovoljno in tako so ga ponovno aretirali in izgnali na otok Ceylon, pozneje pa na Seychelly. Allenby se je pa v svojih računih temeljito zmotil. Egipt se tudi po drugem Zarlulovem izgnanstvu ni pomiril in zato je bil Allenby tisti, ki je v Londonu predlagal, naj se pogajanja z Egiptom obnove. Končno je bila sklenjena pogodba, glasom katere se Anglija odrekla protektorat nad Egiptom in mu priznava neodvisnost. Ker je pa podpisala to pogodbo umerjena egiptovska stranka, je Zarlulova narodna stranka proglasila, da se z njo ne strinja. Kljub temu je bila pogodba ratificirana in 15. marca 1922 je postal egiptovski sultan Fuad prvi samostojni kralj novega Egipta. Zarlula pašo so prepeljali pozneje v Gibraltar in ga izpuustili. Njegov povratek v domovino se je spreminil v impozantno manifestacijo za popolno neodvisnost Egipta. Veliko presenečenje so prinesle Angležem volitve v Egiptu, ki so pokazale, da je ogromna večina prebivalstva v taboru narodne stranke. Kralj Fuad je moral poveriti sestavo nove vlade Zarlulu in začetkom l. 1924 je postal izgnanec Zarlul ministrijski predsednik odnosno nekronan kralj Egipta.

Kot predsednik vlade je skrbel zlasti za povzdigo Egipta, obenem je pa vodil opozicijo proti Angliji. Šlo je v prvi vrsti za Sudan, ki ga Anglija ni hotela prepustiti Egiptu. Kmalu potem je bil izvršen atentat na vrhovnega poveljnika angleške vojske v Egiptu Lee stacka. Atentatorji so bili aretirani, toda egiptovski sodišče jih je proti glasu angleškega člana oprostilo. Obenem so izbruhnili v Sudanu nemiri in angleška zastava je bila odstranjena. Koncem l. 1924 je odstopil Mac Donald, ki mu je sledil konservativni Baldwinov kabinet. Baldwin je energično posegel v dogodek v Sudanu in stavil egiptovski vladni ultimatu. Zarlul je moral demisionirati. Njegovo mesto je zasedel Sarvat paša. V Egiptu je zavladal mir in še le letos spomladi, ko je hotel parlament odpraviti urad angleškega sirdarja, so se nemiri ponovili. Borba Egipta za popolno neodvisnost se ni končala. Z Zarlulovo smrtjo so izgubili egiptovski nacionalisti moža, ki si je postavil v srcih svojih rojakov najlepši spomenik.

Gospodarstvo

—lj Proračun državne Hipotekarne banke. Trgovinsko ministristvo je poslalo tisnanečnemu ministristvu osnutek proračuna državne Hipotekarne banke. Izdatki bi znašali 12.330.000 Din, dočim so znašali letos 10.184.594 Din. Dohodki so proračunani na 27.313.000, letos so pa znašali 24.000.000 dinarjev.

—lj Priprave za trgovinsko pogodbo s Turčijo. V našem zunanjem ministristvu se vrše priprave za trgovinsko pogajanja s Turčijo. Zdjaj se vrše med obema vladama preliminarna pogajanja o raznih vprašanjih, tičečih se trgovske pogodbe. Gre v prvi vrsti za odpravo sekvestra nad imetjem turških državljanov v Jugoslaviji. Turška vlada zahteva, naj se odpravi sekvester tudi pri imetju onih turških državljanov v Južni Srbiji, ki so se že pred mnogimi leti izselili v Turčijo. Naša vlada pa na tako desekvestracijo ne more pristati, ker nasprotuje našim zakonom. Trgovinska pogodba s Turčijo bi bila zelo važna za našo industrijo in poljedelstvo, ker predstavlja Turčija veliko tržišče, kamor bi lahko izvažali železo, les, volno in druge prideleke, zlasti iz Slovenije, Hrvatske, Bosne in Hercegovine.

—lj Zastopstvo za razpečavanje fižola v Trstu bi provzela tržaška tvrdka. Naslov je interesentom na razpolago v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

—lj Zastopstvo za razpečavanje lesa v Italiji išče neka tvrdka v Genovi. Njen nastančen naslov je interesentom na razpolago v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Izjava

Naznanjam, da za mojo hčerko Marijo Medved nisem plačnik.

Jos. Medved,
posl. naduradnik v. p.

Kneginja
in
natakar št. 13.

Za obilo smeha in izvrstno zabavo jamčita: pikantna

Florence Vidor

in vedno elegantni

Adolphe Menjou

Danes ob:

4., pol 8. in 9. uri

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

Zakaj je postal Vanzetti anarhist

Vanzetti je imel povsod smolo. — Tragedija prve ljubezni. — Po krivem obdolžen tatvine.

Dunajski «Neues Wiener Journal» prinaša vsebino pisma, ki ga je napisala Luigia Vanzetti pred svojim odhodom v Ameriko. Vsebinska pisma je pretrgaljiva povest moža, ki mu usoda ni bila naklonjena.

Ljubavna zgodba, ki jo hočem opisati — pripoveduje Luigia Vanzetti — se je odigrala v času, ko sva bila oba še mlada. Ta dogodek je dal povod, da je postal moj brat anarhist, da je prišel iz dna srca sovražiti družbo. Da pa je zagrešil umor, tega ne verjamem. Moj brat je ljubil mladenko iz rodnega mesta Piemonta. Tudi dekleta ga je ljubilo. Bila je lepa in čista ljubav dveh mladih nepokvarjenih src.

Toda nad glavo so se pričeli kopičiti črni oblaki. Mladenka je bila hčerka bogate in ponosne patricijske rodbine. Njeni roditelji so bili ogorčeni, ko so izvedeli za njeno tajno ljubezen. Bogati in častihlepi roditelji niso mogli razumeti, da si upa preprosti in revni dninar, ki ni bil plemiškega pokolenja, ljubiti njihovo hčerko. Mladenkini bratje so nekega dne ustavili njegovo brata na ulici in mu zagrozili, da ga do smrti pretepejo, če si še enkrat drzne pozdraviti njihovo sestro. Toda moj brat ni bil bojazljivec, pa tudi dekleta si ni dalo iztrgati iz srca prve ljubezni. Ko se je nekega večera moj brat vračal s sestanka z dekletom sam domov, so ga njegovi bratje v družbi svojih prijateljev zavratno napadli. Razvila se je nočna bitka med napadalci, oboroženimi s krepelci in noži ter mojim, nič hudega slutitnim bratom. Surova tolpa je mojega brata strahovito pretepla.

Dočim je plemiška rodbina svojo hčerko, ki se ni hotela udati, vtaknila v samostan, je moj brat še vedno trpel na zadanih mu težkih poškodbah. Dekleta je dogodek tako potrl, da je iz hrepenjenja in tuge počasi hiral in umrl. Od tega dne dalje je bil moj brat popolnoma spremenjen. Z nikomur ni spregovoril besede, njegov pogled je bil bolesten in poln sovraštva.

Kmalu nato je odšel v Ameriko, upajoč, da se tam prične novo življenje. Delati je moral trdo in gotovo bi uspel, če ne bi nov tragičen dogodek prekržil njegovih načrtov. Moj brat je imel nekega dne opravka v pisarni reke družbe, a po njegovem odhodu so opazili, da manjka v blagajni večji znesek. Tatvine je bil osumljen moj brat, na žalost pa ni mogel dokazati svoje nedolžnosti. Takrat mi je pisal pismo, v katerem pravi:

— Draga moja sestra, prisegam Ti pri dekletu, ki mi je bilo edino sveto na svetu, da sem nedolžen!

Toda nič ni pomagalo. Razne okolnosti so kot nalašč pričale proti njemu in bil je obsojen. In ko je zapustil kot tat ječo, je postal še zagrizenejši; njegovo sovraštvo do ljudi se je še stopnjevalo. Nedolžni, po krivem kaznovani mož se je zatekel med anarhiste.

Po mojem mnenju je bil to pravi vzrok, da je moj brat tako žalostno končal svojo življensko pot. V svojem zadnjem pismu mi je pisal:

— Draga sestra! Nikar ne pretakaj solza, ker grem kot omadeževanec s sveta... Spominjam se časov iz malega mesteca, ko sem ležal cele noči na trati in strmel v noč. Temne slutnje so me navdajale, slutil sem nekaj groznega. Vem, da je zame boljše, da umrem. Moja smrt bo morda pripomogla, da se bo mra krivic, ki jih ljudje delajo drug drugemu, zmanjšala. Ostan mi zdrava, ljubljena sestra...

Valentinisti

Nova bolezen nežnega spola.

V italijanskih morskimi kopališčih in letoviščih se je pojavila zadnje čase nova bolezen. Strastno oboževanje pokojnega filmskega igralca Rudolfa Valentina je dovela mnoga dekleta in dame do prave blaznosti. Silna vročina menda pospešuje širjenje te poletne erotične epidemije. Dame se frizirajo à la Valentino, na levi strani kopalnega kostuma nosijo sliko svojega nepozabnega ljubljence, smehljajo se in usmerjajo ritme svojega telesa strogo po predpisih ameriških ženskih lig, ki se imenujejo «Valentinove naslednice».

Italijanske žene, zlasti dekleta, so si ustvarila bolesten kult novega malika. Pa to še ni vse. Kronika italijanskih morskimi letovišč beleži že tudi prve žrtve te nove bolezni, nazvane italijanska Valentinita. Neko 14letno deklico so te dni ustavili ponoči na železniški postaji kopališki redarji. Dekletce je čakalo na vlak in se vedlo tako sumljivo, da so postali redarji pozorni.

Priznala je, da je pobegnila z doma, da se vrže pod vlak in konča svoje mlado življenje, kakor zahteva baje Valentina nova liga. V roki je krčevito stiskala Valentinovo fotografijo, v žepu je imela drugo njegovo sliko v obliki starogrške efebne, na žepnem robcu pa napis: Eviva il mio idolo Rodolfo Valentino! (Živel moj malik Valentino). V njenem notesu so našli seznam članic podružnice Valentinove lige in prevod ameriškega poročila, da Valentino ni mrtev, marveč, da je bila vest o njegovi smrti samo reklamni trik ameriških filmskih podjetij.

Redarji so izročili dekletce njenim roditeljem, toda tudi njihov trud je ostal brezuspešen. Nesrečno hčerko so morali poslati v sanatorij za duševno bolne. O dogodku se je v kopališču mnogo govorilo. Valentinisti divja dalje. Samomorilna manija med italijanskimi lepoticami je vedno večja. Stvar je prišla že tako daleč, da so se začeli italijanski zdravniki in sociologi resno pečati s tem nezdavnim pojavom.

Kako si je irska vlada zasedla večino

Angleški listi prinašajo zgodbo, ki se zdi na prvi pogled malo neverjetna, je pa baje resnična. Gre za afero, ki meče kaj čudno luč na irsko parlamentarno življenje. — Mr. Jinks, poslanec stranke nacionalne lige, ki je v opoziciji proti vladi predsednika Cosgrava, je podal ostavko na svoj mandat. Po njegovih krivdi je bila namreč iz opozicijskih vrst vladi izrečena nezauznica odklonjena. Njegov glas je odločil v prilog vladi. Ker Jinks ni glasoval, je ostala vlada v večini.

Sedaj objavlja poslanec Jinks pravi vzrok svojega odstopa in odsotnosti pri glasovanju. Vladni poslanci so ga ustavili na ulici, ga vlekli v gostilno, kjer so točili dobro žganje, ki ga Jinks navdušeno pije. Poslanec se je res dal zapeljati in končno se je tako nasrkal dobre kapljice, da je v lokalno zaspal in sejo prespal. Jinks je radi trika, ki se ga je poslužila vlada, skrajno užaljen. Pravi, da žganja nikoli več ne bo pil.

Bestijalen umor

V sredo popoldne je bil odkrit blizu Unterretzbacha pri Retzu v Avstriji bestijalen umor, čigar žrtev je postala 19-letna Terezija Forstner. Prokurist neke znane dunajske založbe je šel popoldne po železniškem nasipu proti Unterretzbachu. Naenkrat je opazil, da se je vlak sredi proge ustavil. Potniki so začeli skakati iz vagonov. Vprašali so prokurista, je-li videl, kako je neka mladenka skočila iz vlaka pod kolesa. Prokurist ni ničesar videl. Ko so pa nekateri potniki hoteli kakih 200 metrov proti Unterretzbachu, so našli ob nasipu mrtvo mladenko z globoko prerezanim vratom. V mlaki krvi je sedelo pri truplu 2-letno dete.

Spočetka so vsi mislili, da gre za samomor nezakonske matere. Poklicana sodna komisija je pa ugotovila, da je postala mladenka žrtev bestijalnega morila. Kakih 20 korakov od trupla je namreč ležala okrvavljena britev, kraj nje pa fotografija mladeniča, znana v okolici kot ljubčka nesrečne devotke. Njegovo identiteto so takoj ugotovili. Gre za Arnošta Mayerhoferja, ki je služil za kočijaža v vasi Klein-Höflein, kjer se je seznanil s Terezijo Forstner. Orožništvo je začelo morila

takoj iskati. Mayerhofer je tik pred odhodom vlaka proti Unterretzbachu prerezal svoji ljubici vrat in jo pustil z detetom v mlaki krvi ob železniškem nasipu. Sam je skočil v drugi vlak, ki je vozil proti Retzu. Med vožnjo je skočil iz vlaka in bežal proti Obernabubu, kjer ima njegov oče hišico. Tu so ga našli orožniki v zidani oboščenega. Morilec je bil oče nezakonskega otroka, imel je pa ljubavno razmerje tudi s Terezino sestro, ki je že v petem mesecu nosečnosti. Morilec oče je zelo pošten železniški poduradnik v poklju.

Dve težki železniški nesreči

Včeraj sta se pripetili dve težki železniški nesreči, ki sta zahtevali več človeških žrtv, a povzročili tudi ogromno materialno škodo. Prva nesreča se je pripetila na progi Dunton Green in Seven Oaks v Angliji. Radi že več tednov trajajočega dežja se je zemlja zrahljala in sesedla. Ko je osebnih vlak, vozeč iz Duntona Greena, pasiral železniški most pri Riverheadu, je skočila lokomotiva s tira in potegnila vse vagona za seboj. Stroj je podel še kakih 100 metrov po nasipu, a nato se je prevrnil, prekotnila pa se je tudi večina vagonov. Med potniki je nastala strahovita panika, krik in stok je daleč naokoli pretresal ozračje.

O nesreči so bile takoj obveščene sosedne postaje, ki so poslane rešilne ekspedicije na kraj nesreče. Reševanje pa je bilo zelo oteženo, ker so bili vagoni večinoma popolnoma razbiti. Izpod razvalin so dosedaj poteg-

nili 15 mrtvih in 30 težko ranjenih. Stevilo lahko ranjenih potnikov dosedaj še ni znano. Med težko ranjenimi ponesrečenci se nahajata tudi viskонт Lewisham in njegova žena. Reševalna dela se nadaljujejo.

Druga nesreča se je pripetila med postajama Radzyn in Miedzyrzec na Poljskem. Pred železniškim prelazom se je ustavil voz, na katerem je sedelo 12 oseb. Voznik je čakal, da vlak pasira progo in ko je vlak oddrdral dalje, je pognal voz čez progo. V tem hipu je z nasprotne strani privozil drug vlak in treščil v voz. Pri tem so bile tri osebe ubite, šest težko, a tri lahko ranjene.

Dogavice

„KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše
zato najcenejše

kralju Petru Osvoboditelju!
Darujte za spomenik

CHEVROLET AVTOMOBILI so močni in zanesljivi

Chevrolet tovorni avtomobil pridobil si je svetovnoslavno reputacijo vsled svoje moči in trajnosti. Pod vsemogočimi razmerami — skozi pesek in blato — se dvigajo Chevrolet tovorni avtomobili močno in zanesljivo.

ZASTOPNIKI V JUGOSLAVIJI:

LJUBLJANA	: V. & M. Barešić & Co., Dunajska cesta 12.
BEOGRAD	: »Auto-Omnia«, Kralja Aleksandra 11—13.
SARAJEVO	: Filijala »Auto-Omnia«, Aleksandrova 68.
ZAGREB	: V. & M. Barešić & Co., Kukuljevićeva ulica 39.
NOVI SAD	: »Velauto«, Kralja Aleksandra ul. 6.
VELIKA KIKINDA	: Bela Steiner.

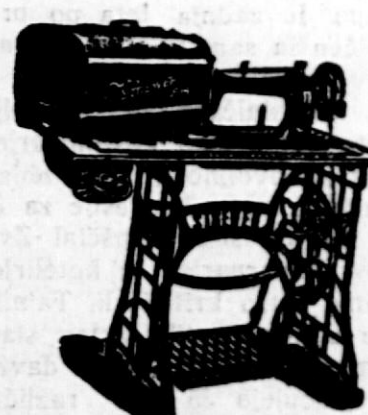

Proizvod General Motors

Makulturni papir

kg à Din 4[—]

prodaja uprava „Slov. Naroda“

Za dom!

Za šivilje, krojače, čevljarje ita najbolj priporočljiv je le

STOWER šivalni stroj

Le ta vam poleg šivanja entli (obšiva), veže (šitka), krpa perilo in nogavice brez vsakega premikanja plošč in drugo je stroj v minuti pripravljen ali za vezenje in ravno tako hitro zopet za navadno šivanje. — Poleg vseh prednosti, ki jih vzema šivalni stroj STOWER je tudi najcenejši.

Ne zamudite ugodne prilike in oglejte si to izrednost pri

Lud. Baraga,
Ljubljana, Selenburgova 6/L. Čilni pogoji — 15letno jamstvo

Brezplačen pouk v vezanju, razbi aparatov itd. — Ugodni pogoji.

Neznani prijatelj

Zivel je nekoč mož, po imenu Peter Petrovič s svojo ženo Katarino Vasiljevno. Zivel je na Mali lehti, in sicer precej dobro. Zivel je premožno z bogatim gospodarstvom in bogato garderobo in tudi kovčegi so bili polni denarja... Imel je celo dva samovarja in nešteto likalnikov, menda kakih 15. Pri vsem tem bogastvu se je mož dolgočasil. Čuval je svoje bogastvo, pazil na svojo ženo in ni prestopil domačega praga. Bal se je pustiti hišo samo, saj veste dobro, v kakih tatinskih časih sedaj živimo. Niti v kino se ni upal iti. Nenadoma pa je prejel Peter Petrovič po pošti pismo, anonimno, brez podpisa. Nekdo je pisal:

— Oh, ti stari tepec, zaspan, kakršen si. Živiš z mlado ženo in ne veš, kaj se okoli tebe godi. Ti osel oslovski, saj se tvoja žena peča z nekim meščanom. Ker sem tvoj neznani prijatelj in morebiti še več, ti sporočam, da se boš lahko, stari tepec, v soboto 29. julija ob 7. zvečer sam preprčal na lastne oči v Ljudskem vrtu, da je tvoja soproga lahkomišelnica ženica. — Z globokim spoštovanjem — neznani prijatelj.

Peter Petrovič je bil ves trd od presenečenja. Pomislil je na pretekle dni in se spomnil, da je Katarina Vasiljevna prejela dve pismi ter ni hotela povedati, od koga sta. In sploh se je v zadnjem času zelo sumljivo vedla, zahajala je pogosto k materi in zahtevala denar za razne malenkosti.

— Tak plevel je torej si je mislil Peter Petrovič. Redil sem kako na prsih... Toda nič hudega, ne bom pustil, da bi se norčevala iz mene. Zalotil jo

bom in potem ne bom izgubljal mnogo besed, temveč jo enostavno udaril po gobcu.

V soboto 29. julija je Peter Petrovič dejal, da je bolan, legel je na divan in opazoval svojo ženo. Kazala ni ničesar nenavadnega in kakor običajno je opravljala svoje gospodinjinske posle. Proti večeru je dejala:

— Peter Petrovič, iti moram k materi, ki je težko obolela.

Napudrala si je nos, posadila klobuk na glavo in odšla.

Peter Petrovič se je hitro oblekel, vzel v levo roko palico, obul galoše in sledil ženi. Dospel je v Ljudski vrt, zavihal si visoko ovratnik in suktnjo, da bi ga kdo ne spoznal, in se začel sprehajati po drevoredih. In res je zagledal naenkrat, da sedi njegova žena pri vodometu ter gleda v daljavo. Stopil je bliže.

— Ah, je dejal, dober dan. Čakate bržkone na svojega ljubčka? Lepo, lepo. Moral bi vam, Katarina Vasiljevna, razbiti gobec, pa še bi bilo premalo...

Zajokala je.

— Peter Petrovič, ljubi Peter Petrovič, nikar ne mislite slabo o meni...

Nisem vam hotela povedati, toda sedaj moram...

Pri tem je potegnila iz rokava pismo, v katerem je stalo z žalostnimi besedami napisano, da more samo ona, Katarina Vasiljevna, rešiti človeka, ki propada in stoji pravzaprav že ob robu propada. Zato jo prosi, naj pride v soboto 29. julija zvečer v Ljudski vrt.

Peter Petrovič je prečital pismo.

— Čudno, je dejal, kdo pa je pisal to pismo?

— Ne vem, je odgovorila Katarina Vasiljevna. Zal mi je bilo zanj in zato sem prišla sem.

Na hrano
sprejemem par gospodov. —
Mestni trg 12, I. nadst. 1949

Biljard
«Seifert», skoro nov — po nizki ceni naprodaj. — Naslov v upravi «Slov. Naroda». 1947

Trifazni motor
docela nov, prvovrstni berlinski fabrikat, z dvehletno garancijo, trajno 3 KS 23 KW, 380 volt, 5 amper, 220 volt 8.6 amper, 1420 okretajev, 50 period, 0.75 cos, S. z jermenico, tračnicami in orodjem, popusti pri polni obremenitvi, Din 2500. 1926

Lepo zračno sobo

z električno razsvetljavo v Rožni dolini oddam takoj gospodu. — Ponudbe pod »Slov. Naroda«. 1/1950 na upravo «Slov. Naroda».

Piano,
dobro ohranjen, kupim. — Ponudbe z navedbo cene pod »Piano/1948« na upravo «Slov. Naroda».

RADIO
aparati in vsi sestavni deli slovitih svetovnih fabrikatov, s katerimi morete ob istem času poslušati koncerte, opere in predavanja iz vsega sveta. Cena aparatov od Din 800—2500 za 1—8 svetilk. Ako jih sami sestavite, je cena polovična. (Za uspeh se izda pisarna garancija). Z dovoljno garancijo tudi na obroke. Zahtevajte ilustrirani brezplačni cenovnik R. 5 (novo izdanje).

Telefon
41—85. Prva specialna fabrika in trgovina za radio aparate i dijelove.

BERLIN S. W. 11
Bernburgerstr.

Telefon
41—85. Inž. Diordie Blažek

Jakobova 11, Topličin Vasec 4.

Prometni zavod za premog d. d.
Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo.

Premog domači in inozemski za domačo kurjav. in industrijske svrhe

Kovaški premog vseh vrst

Koks livarniški, plavžarski in plinski

Brikete

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta 15/1